

forekom os at være upolitisk, det er endelig lykkes os at finde en Sag, hvorom politiske Modstandere kunne træde i nærmere Forhandling, ja endog saa komme til at gjøre fælles Indstilling om, og, hvad der er endnu mere overraskende, det er, at man her i denne Sal endelig, i alt Fald fra Udvalgets Side, har ønsket at komme ind paa en Realitetsbehandling. Det er Noget, som jeg for mit Vedkommende ikke har kjendt i denne Samling. Det er ogsaa noget overraskende; noget mere formelt overraskende er det ogsaa, at Ordføreren for Udvalget ikke henhører til den Side af Salen, som ellers pleier angaaende Udvalgsarbejder at tage Ordet her i Salen. Jeg erkjender altsaa, at der er noget Usædvanligt her, og jeg kan ogsaa godt finde det forstaaeligt, at den ærede Forslagsstiller maatte endog saa har fundet det saa usædvanligt, at han fra sit Standpunkt kan være berettiget til at betegne det som overraskende; men hvad har det, som jeg nu har fremsørt, egentlig med Indholdet af selve den foreliggende Betænkning at gjøre? Det forekommer mig ikke, at selv om det Altsammen er overraskende for det ærede Medlem, det kan motivere, at han foreslaar, at vi skulle tage Betænkningen tilbage og overveie dens Indhold nærmere. Jeg kunde ogsaa tænke mig, at det Overraskende for ham laa deri, at han havde set os her ved Vinduet gaa med til en Omformning af det foreliggende Regjeringsforslag i en saadan Grad, at jeg ikke skulde forundre mig over, om den høitærede Indenrigsminister, da han saae vor Betænkning, havde sagt, at han ikke kunde kjende sit eget Forslag igjen. Jeg kan dog alligevel ikke tro, at det er det, som det ærede Medlem har tænkt paa, thi det kan dog umulig være overraskende for ham, at et Udvalg af et Regjeringsforslag kan faae noget helt Andet frem, noget fra det saa aldeles Forskjelligt frem, at den høitærede Regjering ikke kan kjende det igjen. Det er Noget, som i alt Fald det ærede Medlem har været saa mange Gange med til; men der er en Forskjel paa den Situation, hvori han i saa Henseende har været saa mangfoldige Gange, og den, hvori vi i dette Dieblik befinde os, og det er den, at vi i dette Tilfælde have Regjeringen med os, og hvis dette ikke havde været Tilfældet, tror jeg heller ikke, at Flertallets Forslag var fremkommet. Hvis vi ikke havde haft den Tro og den bestemte Overbevisning, at naar det Forslag, der foreligger fra Flertallet, fremkom, den høie Regjering da vilde lyse det i Kulb og Rjøn, var det ikke fremkommet her fra Flertallets Side, da var der ikke blevet noget Flertal i Udvalget derfor; det tror jeg at være berettiget til at sige. Dette kan altsaa heller ikke være det Overraskende for det ærede Medlem, og under alle Omstændigheder kan det ærede Medlem allermindst af Noget være berettiget til af den Grund at indstille til Thinget, at Udvalget skulde tage sin Betænkning tilbage og gjøre den

om igjen. Dernæst sagde det ærede Medlem, at vi nu vare gaaede over til et nyt System, og at denne Frukt af dette nye System — det var hans Udtryk — maatte gjøre ham ængstelig. Maa jeg spørge det ærede Medlem, hvad er det for et nyt System, vi her ere gaaede over til? Vi have siden 1873 ganske vist fulgt den Politikk med Hensyn til Anlægget af Jernbaner, at man har overladt dette Anlæg til Private. Flertallet forlader jo ikke definitivt dette Standpunkt; det siger: der er endnu adskillige Jernbaner af mere lokal og kommunal Interesse, som vi mene, at det tidligere og seneft brugte System kan finde en passende Anvendelse paa; men det System, vi særligt anbefale for de Baner, vi have tilladt os at foreslaa, er det noget Nyt? Nei, det er det, at Staten anlægger Banerne, og det er et meget gammelt System her i Landet. Den eneste Forskjel, der er mellem det af os foreslaaede System og det System, man har fulgt lige siden 1861 her i Landet, er den, at vi have foreslaaet Vidragene fra de paagjældende Egne satte noget høiere og fordelte paa en noget anden Maade, end hidtil er flet; jeg tør derfor hævde, at det ikke er noget nyt System, vi følge, men at det snarere maa betragtes som en Tilbagevenden til det gamle System, i Erkjendelse af, at det Nye, man var kommen ind paa, let kunde føre til mindre heldige Konsekvenser. At det ærede Medlem var bleven ængstelig, kunde jeg ikke destomindre, navnlig naar jeg ser hen til hans Stilling som Formand i Finantsudvalget, finde antageligt; naar henses til Omfanget af det, som Flertallets Forslag gaar ud paa. Flertallets Forslag er jo ganske vist tilsyneladende temmelig omfattende; det gaar ud paa at vedtage en Jernbaneplan for vort Land, som omfatter noget over 64 Mil, og som medfører en Beføstning af ca. 26 Millioner. Det kunde jo for en Finantsmand, som den ærede Forslagsstiller, en Finantsmand ex professo nok berettigede til at sige: jeg bliver noget ængstelig for det store Omfang, hvori Flertallet gjør Forslag til Jernbaneanlæg; men jeg vil dog tillade mig at gjøre den ærede Forslagsstiller og det høie Thing opmærksom paa, at det Forslag, som Flertallet saaledes er fremkommet med, ikke er tænkt udført i den aller-nærmeste Fremtid, det er meget mere endog saa efter Flertallets Forslag tænkt udført i en meget lang Tid, i over mere end en halv Menneksalder, og den aarlige Udgift er kun 1 a 2 Millioner. Dette betager jo allerede, haaber jeg ogsaa for en Finantsmand, dette Forslag noget af dets betænkkelige Natur. Men er det saa overhoved noget Nyt, er det noget Ukjendt her i denne Sal, at man vedtager deslige Forslag? Jeg vil minde ærede Medlemmer om Loven af 10de Marts 1861; da var den finantsielle Stilling neppe saa gunstig, som den er i dette Dieblik, men desuagtet gik ogsaa dette Thing til at vedtage Jernbanebygninger for et Beløb af 26